

ØSTASIEN

Asien er verdens største og folkerigeste kontinent og af stor geostrategisk betydning for EU. EU har tre strategiske partnere i Østasien: Kina, Japan og Republikken Korea. EU står over for sikkerhedsproblemer i regionen såsom den nukleare udfordring i Nordkorea og de maritime tvister i Det Sydkinesiske Hav. EU er en stærk økonomisk aktør og en vigtig udviklings- og bistandsyder, der arbejder for at fremme institutionsopbygning, demokrati, god regeringsførelse og menneskerettigheder.

I dette faktablad beskrives den østasiatiske region. Se også faktabladene om Sydasiens (5.6.7) og Sydøstasien (5.6.9).

RETSGRUNDLAG

- Afsnit V (Unionens optræden udadtil) i traktaten om Den Europæiske Union (TEU)
- Artikel 206-207 (handel) og artikel 216-219 (internationale aftaler) i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF)
- Partnerskabs- og samarbejdsaftaler (PSA'er) (bilaterale forbindelser).

ØSTASIEN

A. Kina

EU genoptog forbindelserne med Kina i 1994, men den våbenembargo, som EU indførte efter begivenhederne på Den Himmelske Freds Plads i 1989, er fortsat gældende. Den voksende økonomiske og geopolitiske indbyrdes afhængighed mellem de to partnere er afspejlet i den fælles strategiske EU-Kina-samarbejdsdagsorden 2020, som har uddybet og udvidet samarbejdet på en lang række områder såsom udenrigs- og sikkerhedspolitik, økonomisk udvikling, global styring og multilateralt samarbejde inden for handel og investeringer og på det sociale og miljømæssige område samt andre områder, herunder mellemfolkelig kontakt. EU vedtog »Byggesten til en ny EU-strategi for forbindelserne med Kina« i 2016.

Det 21. topmøde mellem EU og Kina blev afholdt i Bruxelles den 9. april 2019 efter den strategiske dialog mellem EU og Kina, der blev afholdt den 18. marts 2019 i Bruxelles som forberedelse til topmødet. [Den fælles erklæring fra 2019](#) afspejler et fortsat forsøg på ikke blot at samarbejde om globale udfordringer, men også på at anspore til et bilateralt økonomisk forhold, der i langt højere grad bygger på ikke-forskelsbehandling, fair konkurrence og lige vilkår. EU og Kina blev navnlig enige om at finde løsninger på

en række centrale hindringer, som begge parter havde udpeget, og som der ville blive fulgt op på »med en statusopgørelse på det næste topmøde mellem EU og Kina«.

Den fælles erklæring bekræftede, at EU og Kina som globale aktører har et fælles ansvar for at imødegå regionale og globale udfordringer såsom klimaforandringer og gennemførelsen af COP21-aftalen fra Paris, fælles sikkerhedstrusler, herunder terrorbekæmpelse og cybersikkerhed, og overholdelse af den fælles omfattende handlingsplan (JCPOA) med Iran om Irans atomprogram. De bekræftede også på ny, at de var fast besluttet på at styrke multilateralismen og det regelbaserede multilaterale handelssystem, herunder processen med at reformere de internationale monetære og finansielle systemer (herunder IMF-kvoter) og Verdenshandelsorganisationen (WTO), som EU og Kina har nedsat en fælles arbejdsgruppe for. De bekræftede betydningen af G20 som »det vigtigste forum for internationalt økonomisk og finansielt samarbejde« til at opretholde det multilaterale system. De to parter gav også tilsagn om at forbedre forbindelserne mellem Europa og Asien på grundlag af handelsregler, gennemsigtighed, åbne udbud, lige vilkår og fair konkurrence og skabe synergier mellem EU-strategien for, hvordan forbindelserne mellem Europa og Asien styrkes, og Kinas »ét bælte, én vej«-initiativ.

EU og Kina forpligtede sig også til at indgå en ambitiøs omfattende investeringsaftale i 2020, der har til formål at skabe lige vilkår for erhvervslivet, åbne nye markedsmuligheder, beskytte investorer og deres investeringer og gøre det muligt for begge parter at have bredere og mere omfattende ambitioner.

EU er fortsat Kinas største handelspartner, mens Kina er EU's andenstørste handelspartner. Handelen med varer mellem EU og Kina beløber sig til langt over 1,5 mia. EUR om dagen, og i 2018 nåede EU's årlige eksport op på 210 mia. EUR og importen beløb sig til i alt 395 mia. EUR. EU's eksport af tjenesteydelser til Kina nåede i 2017 op på 44 mia. EUR, mens importen af tjenesteydelser beløb sig til 28 mia. EUR. I 2017 nåede de kinesiske udenlandske direkte investeringsstrømme til EU op på ca. 30 mia. EUR, mens EU's udenlandske direkte investeringer i Kina blev skønnet til ca. 6-7 mia. EUR.

Parlamentet har gjort opmærksom på Kinas menneskerettighedskrænkelser, herunder vilkårlig tilbageholdelse, arbejdslejre, dødsstraf, begrænsninger af ytrings- og foreningsfriheden, tvungne aborter og undertrykkende politikker i [Tibet](#) og Xinjiang. Parlamentet har også støttet kinesiske borgeres krav om reelle politiske reformer^[1] og har fordømt landets behandling af forskellige individuelle menneskerettighedsforkæmpere og aktivister. Kina modsætter sig kraftigt enhver udefrakommende »indblanding« i landets interne anliggender, herunder menneskerettighedsspørgsmål. Den 37. runde i menneskerettighedsdialogen mellem EU og Kina blev afholdt i april 2019.

B. Taiwan

EU støtter »et-Kina-politikken« og anerkender ikke Taiwan som en suveræn stat. EU fortsætter imidlertid sit samarbejde med Taiwan på ikke-politiske områder,

[1]Europa-Parlamentets beslutning af 14. marts 2013 om forbindelserne mellem EU og Kina (EUT C 36 af 29.1.2016, s. 126).

herunder handelsmæssige og økonomiske områder som f.eks. handel, forskning og klimaforandringer.

EU har udviklet en velstruktureret dialog om økonomiske og handelsmæssige anliggender med Taiwan inden for en række sektorer såsom bilindustrien, farmaceutiske produkter, kosmetik og medicinske anordninger. EU er Taiwans fjerdestørste handelspartner efter Kina, USA og Japan, og handel med varer mellem EU og Taiwan nåede et rekordhøjt niveau på 51,9 mia. EUR i 2018. Med en beholdning af direkte udenlandske investeringer på 21,2 mia. EUR i 2017 er EU den største investor i Taiwan.

Parlamentet har gentagne gange opfordret til et tættere bilateralt samarbejde mellem EU og Taiwan inden for områder som f.eks. handel, forskning, kultur, uddannelse, klimæændringer og miljøbeskyttelse og har givet udtryk for sin støtte til mulige forhandlinger om en investeringsaftale mellem EU og Taiwan.

EU og Taiwan afholdt deres første årlige menneskerettighedskonsultationer den 22. marts 2018.

C. Hongkong

EU's og Hongkongs forbindelser omfatter handel og økonomisk udvikling, todsamarbejde, innovation og teknologi, konkurrence, fødevarerikkerhed, miljø og uddannelse. EU var i 2018 Hongkongs næststørste handelspartner hvad angår varer efter det kinesiske fastland, mens Hongkong var EU's syttendestørste handelspartner hvad angår varer og den tiendestørste inden for handel med tjenesteydelser. Den 12. strukturerede dialog mellem EU og Hongkong fandt sted i december 2018. I [Europa-Parlamentets henstilling af 13. december 2017](#), der blev udstedt 20 år efter oprettelsen af Det Særlige Administrative Område Hongkong, blev det fremhævet, at overholdelsen af Hongkongs grundlæggende lov var af afgørende betydning for en yderligere styrkelse af forbindelserne med EU. Selv om EU støtter »ét Kina«-politikken og anerkender Kinas indsigelse mod »fremmed indblanding i interne anliggender«, fordømmer henstillingen Kinas indblanding i Hongkongs interne anliggender, som kan bringe »ét land, to systemer«-modellens langsigtede levedygtighed i fare. EU fjernede den 12. marts 2019 Hongkong fra overvågningslisten over [ikkesamarbejdsvillige skattejurisdiktioner](#) som følge af forbedringer med hensyn til god regeringsførelse.

D. Japan

Japan har været en strategisk partner for EU siden 2003 og deler EU's værdier med hensyn til menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincippet. Den strategiske partnerskabsaftale mellem EU og Japan, som trådte midlertidigt i kraft den 1. februar 2019 og omfatter politisk dialog og samarbejde om politiske spørgsmål og om regionale og globale udfordringer, løfter partnerskabet op på et nyt niveau. Den vil også styrke den interparlamentariske dialog mellem Europa-Parlamentet og det japanske parlament. Den økonomiske partnerskabsaftale (ØPA) mellem EU og Japan, der er en af EU's mest omfattende frihandelsaftaler, trådte i kraft den 1. februar 2019. Den forventes at stimulere handelen og den økonomiske vækst for begge parter. ØPA'en indeholder forpligtelser vedrørende både handel med varer og tjenesteydelser, og den udgør en ramme, der fremmer bilaterale investeringer. Den fastsætter også ambitiøse

mål for bæredygtig udvikling og medtager for første gang et særligt tilsagn vedrørende Parisaftalen om klimaforandringer.

EU og Japan deler en fælles vision om en åben og regelbaseret verdensøkonomi, som sikrer de højeste standarder.

Japan er EU's næststørste handelspartner i Asien efter Kina med en samlet handel mellem de to parter, der i 2018 beløb sig til 135 mia. EUR. De to parter er fortsat fast besluttet på at fremme investeringsforbindelserne yderligere ved at indgå en særskilt investeringsaftale i den nærmeste fremtid, som vil omfatte standarder for beskyttelse af investor/investeringer og en mekanisme til bilæggelse af tvister. EU og Japan afsluttede forhandlingerne om et passende databeskyttelsesniveau den 17. juli 2018. De vedtog den 23. januar 2019 beslutninger om at anerkende hinandens databeskyttelsessystemer som »ækvivalente«, hvorved verdens største område med sikre datastrømme blev skabt.

Det 26. topmøde mellem EU og Japan fandt sted den 25. april 2019 og fokuserede på klimaforandringer, regional sikkerhed og handel samt status for de bilaterale forbindelser.

E. Republikken Korea (Sydkorea)

Forbindelserne mellem EU og Sydkorea går tilbage til aftalen om samarbejde og gensidig administrativ bistand i toldanliggender fra 1997. I dag er Republikken Korea en af EU's 10 strategiske partnere inden for global sikkerhed, økonomi, miljø og internationalt samarbejde. Den bilaterale handel mellem EU og Sydkorea er vokset betydeligt og nåede op på et rekordhøjt niveau på over 100 mia. EUR i 2018. EU er en væsentlig investor i Sydkorea: Dets beholdning af direkte udenlandske investeringer beløb sig til 51 mia. EUR i 2017.

Sydkoreas videnskabs- og teknologisektor er en af de mest avancerede i verden. Den søger at fokusere på innovation og har opnået imponerende resultater inden for robotteknologi og kunstig intelligens, hvilket åbner op for nye muligheder for at øge det fælles videnskabelige og teknologiske samarbejde med EU.

Sydkorea har en meget digitaliseret økonomi og er ved at udvikle en national strategi for cybersikkerhed, efter at landet blev udsat for hacking og angreb, der berørte millioner af mennesker og officielle websteder. Nordkorea er blevet anklaget for at have planlagt de fleste større cyberangreb. Der er et stigende samarbejde mellem EU og Sydkorea på området for cybertrusler.

Der var meget stærke interkoreanske spændinger i 2017 på grund af den fortsatte testning af Nordkoreas våben. Nordkoreas deltagelse i De Olympiske Vinterlege i februar 2018 i Pyeongchang markerede et vendepunkt. Sydkoreas Præsident Moon Jae-in forsøger at mindske spændingerne gennem dialog og tillidsskabende foranstaltninger. Mellem april og september 2018 blev der afholdt tre interkoreanske topmøder med henblik på at opnå atomafrustning. EU støtter en diplomatisk løsning på den koreanske atomkrise.

I marts 2017 bekræftede Sydkoreas forfatningsdomstol, at der var anlagt en rigsretssag mod den tidligere præsident Park Geun-hye. Moon Jae-in, leder af Det Demokratiske Parti, blev valgt til præsident i maj 2017. Den nye regering er i færd med at gennemføre

en ambitiøs dagsorden for økonomisk vækst ved at øge de offentlige udgifter og føre en social omfordelingspolitik.

En delegation fra Parlamentets Udenrigsudvalg besøgte Japan og Sydkorea i april 2018 med henblik på at uddybe de bilaterale strategiske partnerskaber og deres parlamentariske dimension.

Det 9. topmøde mellem EU og Sydkorea fandt sted den 19. oktober 2018 i Bruxelles. EU og Sydkorea drøftede udvidelsen af den bilaterale dagsorden og de overordnede udfordringer i forbindelse med den globale og regionale sikkerhed og fred og ikke-spredningen af masseødelæggelsesvåben.

F. Den Demokratiske Folkerepublik Korea (DPRK) (Nordkorea)

EU følger en politik, hvor man forholder sig kritisk over for Den Demokratiske Folkerepublik Korea (DPRK/Nordkorea), og som kombinerer pres i form af sanktioner og andre foranstaltninger med fortsat åbne kommunikationskanaler. De bilaterale forbindelser er begrænsede, og EU har ingen gældende bilaterale politiske eller handelsmæssige aftaler med Nordkorea. Bortset fra den humanitære bistand er EU's udviklingssamarbejde, som hovedsagelig vedrører fødevarerikkerheden, desuden genstand for politiske overvejelser, FN-sanktioner og andre begrænsninger. Parlamentet har vedtaget flere beslutninger, der fordømmer Nordkoreas atom- og missilprogrammer, og har udtrykt alvorlig bekymring over den forværrede menneskerettighedssituationen i landet.

For at supplere og styrke de relevante resolutioner fra FN's Sikkerhedsråd (2270, 2321, 2371, 2375 og 2397) [har EU flere gange udvidet rækken af sanktioner over for Nordkorea](#) ved at udvide forbuddet mod investeringer ud over finansielle tjenesteydelser og transport til nye sektorer. Disse omfatter den konventionelle våbenrelaterede industri, metallurgi, rumfart og computertjenester og tjenesteydelser i tilknytning til minedrift og fremstilling inden for kemi-, minedrifts- og raffineringindustrien. I april 2018^[2] fjede EU én person og 21 enheder til listen over personer og enheder, der er omfattet af restriktive foranstaltninger over for Nordkorea som følge af deres indblanding i ulovlige handelsaktiviteter og handlinger, der fremmer omgåelse af sanktioner. I alt er der på nuværende tidspunkt 80 personer og 75 enheder på FN's liste, og derudover har EU på egen hånd indført sanktioner over for 55 personer og 9 enheder.

Efter Nordkoreas fælles deltagelse med Sydkorea i De Olympiske Vinterlege i februar 2018 i Pyeongchang fandt det tredje interkoreanske topmøde sted i april, maj og september 2018. Denne historiske udvikling viste, at begge lande er interesseret i at opnå konfliktnedtrapning og fred på den koreanske halvø.

Det første topmøde mellem Nordkorea og USA fandt sted den 12. juni 2018 i Singapore. Nordkoreas præsident Kim Jong-un og USA's præsident Trump var i deres fælles erklæring af 12. juni 2018 enige om at etablere nye forbindelser på grundlag af Panmunjomerklæringen fra april 2018, der blev underskrevet på det interkoreanske topmøde. Nordkorea har forpligtet sig til at arbejde hen imod en

[2]<https://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2018/04/06/north-korea-eu-aligns-its-restrictive-measures-with-latest-un-sanctions/>

fuldstændig atomafrustning af Den Koreanske Halvø. Det andet topmøde mellem Nordkorea og USA fandt sted i Hanoi i Vietnam den 27.-28. februar 2019, men der blev ikke opnået enighed om atomafrustning. USA's præsident Trump sagde, at han var parat til at fortsætte forhandlingerne med Kim Jong-un.

Jorge Soutullo / Ulrich Jochheim
05/2019

